

Politični ogled.

Kraljevina SHS. Naš parlament se bavi na sejah s programom sedanje Pašičeve vlade. Kot govorniki nastopajo opozicionarci. Odbor za razdelitev države na oblasti je v velikih škripcih. Centralisti sami uvidevajo, da ne bo nič z razkosavanjem posameznih pokrajin. V odboru za razdelitev države se posebno „odlikuje“ samostojni Drenik, ki se zavzema za dve oblasti v Sloveniji. Drenikovim slabostim nim iz avam se sme, o celo vladinovi Parlamentarna seja od 20. m. je bila posvečena interelacijam. — Med Jugoslavi ter komunio je podpisana pogodba glede medsebojne voaske pomoči za slučaj, da bi bila ena izmed obeh držav na adena odsoznažnika. — Parlamentarna seja dne 24. m. se je pečala s smrtjo papeža Benedikta XV. Zunanji minister dr. Ninčič je govoril v proslavo ranega papeža v zbornici govor, v katerem je omenil, da je izrazila beograška vlada takoj, ko je zvedela o papeževi smrti, beograškemu predstavniku Svete Stolice, nadškofu Cherubiniu, svoje sožale. G. minister se je s ommil tudi zaslug, katere je skazal rajni papež srbskemu narodu za časa njihovega trpljenja Srbov po pobegu iz domovine. G. minister je pozval ob koncu izvajanj celo zbornico, da izkaže paježu, ljubitelju srbskega naroda, zadnjo čast. Govor zunanjega ministra so poslušali poslanci stoje in so zaklicali ob koncu: „Slava mu!“ (namreč pok. papežu). — Za ministrom dr. Ninčičem je podal še poročilo o zadnjem državnem posojilu g. finančni minister.

Italija. Po Italiji se vršio občinske volitve. Tudi naša neodrešena domovina je volila pri teh volitvah Nasile fašistovskih in nacionalističnih divjakov je bilo v neodrešeni domovini veliko. Mnogo volitev se ni udeležilo volitev iz strahu pred laškimi pretepači.

Avstrija. Po Avstriji gre govornica o odstopu Schoberjeve vlade in pravilo, da bo sestavil novo vlado dr. Mayr.

Madžarska. Madžarsko zbornico bodo razpustili dne 16. februarja in bodo razpisane tako nove volitve. Nemčija. Zelezničarji v Nemčiji pozivajo na proglas generalnega strejka.

Rusija. Iz Rusije prihajajo še vedno nova ter vedno strašna poročila o razsajanju lakote. Po nekaterih gubernijah so ljudje pojedli že vse kornje, da celo miši in podgane. V veliko olskem okrožju gladuje 250.000 ljudi. Na stotine rodbin e uničenih rajni lakote. Kmetje rodajo zadnje ostanke svoje imeta. V vasi Tahtaly (okrožje S. ask v tartarski oblasti) je po edel neki kmet radi lakote — truplo svojega sedemletnega otroka. Ta grozni slučaj je uradno ugotovljen.

Naši tečaji in zborovanja

Zupanska zveza priredi v torek, dne 17. januarja t. l. v Počjanah zupanski tečaj za sodne okraje: Slov. Bistrica, Rogatec, del Smarja in Konjice. Tečaj se začne ob 8. uri zjutraj in se vrši v gostilni Hartner. Med drugimi predavatelji govori od pokrajinske vlade določeni izvedenec o ugovornosti in poslovanju občinskih odborov. — Drugi zupanski tečaj se vrši v četrtek, dne 9. februarja pri Sv. Križu na Murškem polju. Ta tečaj je namenjen našim županom in občinskim odbornikom Prekmurja in Murškega polja. Tudi ta tečaj se začne ob 8. uri. Vrši se bo v Slomškovi dvorani. — Župane in občinske odbornike omenjenih sodnih okrajev prosimo, da se obeh tečajev v čim večjem številu udeležijo. V sedanjih dneh, ko izdaja vlada naredbo za naredbo, je potrebno, da se župani in občinski odborniki v marsičem poučijo. Udeležite se obeh tečajev poimstvito!

Izobraževalni tečaj pri Sv. Jurju ob Pešici se vrši v sredo, dne 1. februarja t. l. ob 8. uri zjutraj v starih šolah za župnije Sv. Jurij, Sv. Kungota, Sv. Križ in Svečina. Predavata dva govornika iz Maribora o davčnih in drugih važnih zadevah.

Sv. Andraž v Slov. gor. V nedeljo, dne 29. t. m. se vrši v društvenem domu po rani maši s. o. l. Slov. ljudske stranke. Govori g. prof. Vesenj.

Somišljeniki, pridite v obilnem številu na ta shod!

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Slovenska ljudska stranka priredi v nedeljo dne 29. januarja, po pozni službi božji v gostilni Horvat s. o. l. somišljenikov KZ. O poučnem in gospodarskem položaju govori g. prof. Vesenj. Somišljeniki SLS, pridite!

Studence. Dne 29. t. m. se vrši v samostanu po rani službi božji shod Slov. ljudske stranke. Govori g. dr. Leskogar iz Maribora.

Makole. Na Svečnico priredi Slovenska ljudska stranka, v tukajšnjem društvenem domu po rani maši gospodarsko-političen shod. Govori g. prof. Vesenj. ak iz Maribora.

Zreče. Za 22. januarja 1921 napovedani izobraževalni tečaj se je preložil na nedeljo, dne 29. januarja. — Vrši se bo v šoli, ob enem bo tudi ustanovni občini zbor kat. izobraževalnega društva. Zrečani in sosedje iz Sv. Kungote, Skomra, Strane in drugi, prijazno povabljeni.

Zupanski tečaj v Mariboru. V nedeljo, dne 22. t. m. se je vršil v mali kazinski dvorani v Mariboru število obiskanih tečaj naših županov in občinskih odbornikov iz bližnje in daljne okolice. Tečaj je ob 8. uri otvoril g. prof. Vesenj. S toplimi, iskrenimi besedami je pozdravil udeležence ter se ob tej priložnosti spomnil pokojnega dolgoletnega župana Franca Pišeka. Udeleženci so vstali raz sedežev in mu zaklicali „slava!“ Za predsednika tečaja je bil soglasno izvoljen župan Ivo Urbas, predsednik okr. zupanske zveze. Navzoče župane in občinske odbornike — bilo jih je okoli 150 — je v imenu mesta Maribor pozdravil g. župan Viktor Grčar. Nato je sledilo srokovno predavanje g. Kristana in g. glavarja Logarja, ki sta bila odposlana od pokrajinske uprave. Razpravljala sta o poslovanju občinskih odborov in o domovinstvu. Razvila se je zanimiva debata. Udeleženci so pridno posegali vmes in izvedeli so marsikaj, kar jim ni bilo znano. G. dr. Leskogar je govoril o lovskem zakonu. Tudi njegova izvajanja so bila jako zanimiva. Konečno je g. župan Supanič iz Jarenina podrobneje obrazložil napoved osebnosti od tne. Popoldan ob 1. uri se je tečaj nadaljeval. V popoldnem čen dar jako stvarnem govoru je govoril prof. Vesenj. običal sedanjo finančno in davčno politiko vlade, ki odmerja v naših krajih razmeroma visoke in nepravilno razdeljene davke in noče o izenačenju davkov ničesar vedeti. Govornikova izvajanja so navzoče župani in odborniki spremljali s pritrjevanjem in konečnim burnim odobravanjem. Sklepoma je poslanec Zebot opozoril na važnost zupanske organizacije. Udeležencem je svetoval, da se oklenejo Zupanske zveze, da jo razširijo, poglabljejo in utrdijo. Predsednik Urbas je krasno uspeli tečaj ob splošnem zadovoljstvu vseh udeležencev zaključil ob 4. uri popoldan.

O rajnem papežu.

Zadnje ure življenja je preživel rajni Benedikt XV. zelo vdano v božjo voljo. Prejel je še skoro tisto uro pred smrtjo na lastno željo sv. obhajilo in sv. poslednje olje med molitvijo krog njegove postelje zbranih najožjih papeževih prijateljev.

Kako zelo je bil rajni papež priljubljen na celek svetu, nam poročajo črne zastave, ki vihrajo v znak žalosti raz strelj višjih oblasti. Casopis je celega sveta piše o rajnem papežu zelo lepo in ga proslavlja kot kneza mira in zdravnika poveljnega gorja.

Rajni papež sam je dočel, naj bo njegovo truplo razstavljeno v svečani mašni obleki tri ure na papeževem prestolu, nato pa sedem dni v cerkvi sv. Petra. Truplo rajnega so že prepeljali v cerkev sv. Petra. — Množice imajo prost dostop do papeževega mrtvaškega odra, da si se zadnjič ogledajo njegove telesne ostanke.

Deveti dan po papeževi smrti se bodo zbrali kardinali k volitvi novega papeža. Volitve novega papeža se bodo udeležilo 62 kardinalov, med temi 22 iz Rima. Kako dolgo bo trajala ta volitev, je še sedaj čisto negotovo.

Za umrlim papežem je prevzel začasno cerkveno vrhovno vodstvo kardinal državni tajnik Gasparri.

Tedenske novice.

Prihodnja številka „Gospodarja“ izide radi Svečnice, ki pade na četrtek samo na štirih straneh. Torej je malo potrpljenja, bo pa potem zopet prihodnj „Gos. odar“ stalno na osmih straneh.

Mariborskega knezoškofa, ki se vedno leži močno bolan, je obiskal v torek zagrebški nadškof dr. Anton Bauer.

Novoimenovan sibeniski škof dr. Mileta je minorit jugoslovanske provincije. Rojen je v Sibeniku l. 1871 in je bil dosedaj svetovalec pri kongregaciji obreda.

Dah. vesti. Minuli ponedeljek je umrl pri Sv. Jurju v Slov. gor. tamošnji g. župnik Anton Sija, ob rojen 7. junija 1864 pri Sv. Jurju ob Ščavnici, posvečen v mašnika 25. julija 1874. Blagemu gospodu bodi lahka zemlja slovenjgoriška. — Slovensko-hrvatski kapucinski samostani so združeni v eno provinco, ki se imenuje „Ljarska provincija“. Provincijal te provincije je g. pater Donat Zupančič. Novi predstoj. l. kapucinskih samostanov v Sloveniji so: P. Ladislav pri Sv. Jožetu v Studencih pri Mariboru, P. Jeronim v Čerju, P. Oton v Skolji Loki, v Krškem P. Rafael.

Naš kralj Aleksander je daroval 10.000 dinarjev za siromašne študente v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani in v Subotici.

Poročila se je v Brežicah dne 23. januarja gospodična Anica Vebler, posestniška hčerka iz veleugledne rodbine Veblerove ter sestra dr. Andreja Vebler, odvetnika pri Sv. Leartu v Slov. gor. z odličnim našim somišljenikom g. Jos. Kolman, posest. sinu v Slivnici pri Mariboru. Na vseh svatbi so zbrali gostje 400 K za sklad KZ. Novoporočencema naše iskrene častitke ter obilo sreče!

Umrla je dne 20. t. m. po kratki, mučni boleznii v starosti 49 let Marijana družbenica in kmetica Aga Bezjak v Spodnji Koreni pri Sv. Barbari pri Mariboru. Kako je bila rajna priljubljena, je pokazal njen pogreb, katerega so se v velikem številu udeležili od bližni in daleč. Bodi ji zemlja lahka, preostalih pa naše sožale.

Dr. J. Brejč, bivš. predsednik deželne vlade, je otvoril svojo odvetniško pisarno v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6.

Velilem okraja Maribor desni breg, Ptuj, Slov. Bistrica, Konjice in mesta Maribor. Po smrti blagopokojnega narodnega poslanca g. Franca Pišeka sem bil kot njegov namestnik pozvan v Beograd v narodno skupščino. Prosim župnike in somišljenike Kmetске zveze iz teh okrajev, da se obračajo v važnih in nučnih zadevah do mene, ali pa naravnosti na Jugoslovanski klub. Ko bo zasedanje narodne skupščine končano ali odgoleno, bom prepotoval meni odločeni volilni okraj v svrhu potrebnih informacij in organizacije. Beograd, dne 25. januarja 1922. Franjo Zebot, narodni poslanec.

Obtožba vlade in režima. V soboto je zopet govoril g. Stojan Protič v narodni skupščini in njegov govor je bil ostra obtožba vlade in režima. — Protič pravi: Država se nahaja v politični, finančni, socialni in gospodarski krizi. — Glavni vzrok politične krize leži v nerešenem hrvatsko-slovenskem vprašanju. V Hrvatski se vlada polcijski, kakor leta 1870 v Srbiji, dokler se niso radikali vzdigili proti režimu. — Rešitev vsega tega je v iskanju sporazuma, reviziji ustave, — ki mora priti! — in v novih volitvah!

To so dekleta! Iz Braslovč nam preročajo naša vrla dekleta, da so nabrala na veliko žalost nasprotnikov 132 novih naročnikov. Po zaslugi naše braslovške Dekliške zveze, ki že deluje uspešno tri leta, je časopis v župi i Braslovče razširjeno organizirano, da ima po več družin skupaj en list. vrhu tega pa je še naročen za vsako vas posebej po en list, ki roma od hiše do hiše in ga lahko čita vsakdo. Vrla braslovška dekleta pa so se nabrala poseben čas iški sklad v znesku 617 K. Od tega denarja so se naročili časo isih uhogim, ki ne zmoro naročnine. Pozrtovalna in za vse dobro vneta braslovška dekleta pač za služijo posebno ohvalno. V Braslovčah tudi pridno nabira ženstvo za nove —

zvonove in se bo igrala na Svečnico v Bralnem društvu igra „Dve matere“, katere čisti dobiček je namenjen zbirki za nove zvonove. Braslovče torej vsestransko gibljejo na pošteno in hvalevredno stran.

Novi zvonovi prvič zvonili papežr. Od Sv. Jerneja pri Ločah nam piše, o. Ko je pretekli ponedeljek „Slovenec“ v črno obrobljeni posebni izdaji prinesel žalostno vest, da je umrl Sv. oče Benedikt XV., so naši novi zvonovi takoj začekali in mu pol ure zvonili slovo. Ker so, odkar imamo nove zvonove, ni nihče v fari umrl, je tako sam namestnik Kristusov prvi mrlji kateremu smo z njimi zvonili. Izvanredna čast za naš lepi Srca Jezusovca in Matere božje zvon!

Občinski odbor občine Cogetinci je v svoji seji dne 15. t. m. sklenil resolucijo, v kateri zahteva, da naj finančne oblasti objavijo natančen predpis vseh direktnih in indirektnih davkov, tako da si bo posestnik na jasnem, koliko davka mora plačati. Tajništvo SLS je resolucijo poslalo Jugoslov klubu v Beogradu.

Udruženje vojnih invalidov. Pokrajinski odbor v Mariboru priredi shod dne 29. januarja 1922 v Rušah gostilni g. Novaka ob 9. uri popoldne. Popoldan ob 2. uri se vrši shod v Selnici ob Dravi v gostilni g. Hernach. Dne 5. februarja se vrši shod pri Sv. Lenartu v Slov. gor. v gostilni g. Aubi, ob 9. uri predpopoldne. Popoldan se vrši shod pri Sv. Benediktu v gostilni gospoda Kermek ob 1. uri popoldne. Nobeden invalid naj napovedanega shoda ne zamudi, ker je jako važen.

Minister prometja je dal poročilo in ob enem tudi račun svojega gospodarstva. Pokazala se je strašna sika zanemarjenosti na vseh naših železniških progah in sicer čim bolj proti jugu, tem hušje. Premoga ni, pragi na tirih so za nič, vagoni so za nič, osobje je za nič, račun se v neredu, denarja ni in o potrošnih velikanskih svotah tudi ni pravih računov in nikjer se ne vidi od vsega tega, kar se je izdalo pravega haska. Z eno besedo: nered na vseh koncih in krajih. Iz ministrskega poročila jemljemo samo nekaj prav značilnih podatkov: Pri poskušni mobilizaciji so se upotrebljevali vsi vagoni, kar jih je sploh dal zapreči, za prevoz vojske — in vse zaloge premoga so se potrošile. Drugo blago je moralo stati na progah, porabil se je pramo, danes je treba prevažati zaostalo blago, premoga pa ni — in na oni progah za drugo se mora ustavljati in onemiti promet. Osem let se že niso izmenjali pragi na naših progah. Na vsaki progah se mora vsako leto izmenjati vsaj 10% vseh pragov in tako bi se moralo samo v beograjski drekciji, ki je najslabejša, izmenjati 1.370.000 pragov, izmenjalo se jih je pa samo 212.000. — Ta drekcija ima 1388 lokomotiv, 700 se uprablja, vse druge so pa pokvarjene ter čakajo na popolni razpad. —

Minister sam pove, da je med višjim železniškim osebjem zelo veliko nesposobnih ljudi, o katerih se ne ve, kako so se sploh mogli vrniti v to službo. Povedati bi moral pa tudi so, da se sposobne ljudi med železničarji in uradniki naravnost odvira in da si marsikdo raje drugod išče kruha. Pri vseh milijonih, ki kopnijo pri tem ministertvu, so železničarske plače sramono nizke. Minister je tudi dejal, da se 1200 vagonov uporablja za železničarska stanovanja in da ima država pri tem 40 milijonov dinarjev letne škode, koliko škode pa trpijo delavske rodbine vsled takih stanovanj, pa ni povedal. Iz vsega tega vftimo, da vlada nad celim zavojenim prometom, brezprimerna brezbriznost in samopasnost, da es sami priznajo, da ni bilo tako, ko je bil „prečanin“ dr. Korošec minister.

Kdo je bil doslej naš najboljši prometni minister? Na to vprašanje je odgovoril Protič v zbornici z besedami: Nobeden iz med ministrov za promet ni bil boljši, kakor dr. Korošec.

Železniška nesreča v Bosni. Iz Zavidoviča poročajo, da je na železniški progah gozdno-industrijskega podjetja Eisler-Ortleb skočila lokomotiva iz tračnice ter se zvrnila po strmih robovku ob cesti. Ranjeni so bili pri tem štirje možje od osebja; dva zavrtača težko, strojevodja in kurjač pa lahko.